

■ Парламенцкі дзённік

У прыярытэце — фінансаванне медыцыны і адукацыі

Бюджэт на будучы год абмеркавалі ў профільнай камісіі ніжняй палаты парламента

Бюджэтны пакет уключае ў сабе 5 законапраектаў: аб рэспубліканскім бюджэце, аб унясенні змяненняў і дапаўненняў у Падатковы кодэкс і практыцы аб бюджэце трох пазабюджэтных фондаў — сацыяльнай абароны, грамадзянскай авіяцыі і Дэпартамента выканання пакаранняў МУС.

Усе гэтыя дакументы былі разгледжаны ўчора на пашыраным пасяджэнні Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў па бюджэце і фінансах.

У гэтым годзе дэпутаты актыўна ўдзельнічалі ў падрыхтоўцы бюджэтных законапраектаў, яны цесна ўзаемадзейнічалі з урадам, галіновымі міністэрствамі, унеслі шэраг прапановаў, якія перш за ўсё былі ўлічаны ў плане сістэмных і аператыўных мер па забеспячэнні збалансаванага фінансавання эканомікі. — сказала старшыня Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў па бюджэце і фінансах Людміла ДАБРЫНІНА. — Парламентарыі ўнеслі больш за 20 прапановаў па ўдасканаленні падаткаабкладання і спрашчэнні падатковага адміністравання. Больш за палову з гэтых прапановаў улічаны ў новым законапраекце, што дазволіць павялічыць даходную частку рэспубліканскага бюджэту 2015 года.

Пра тое, як будзе фарміравацца пазабюджэтны фонд сацыяльнай абароны, парламентарыяў распавяла міністр працы і сацыяльнай абароны Марыяна ШЧОТКІНА.

Агульная сума даходаў дзяржаўнага пазабюджэтнага фонду сацыяльнай абароны плануецца ў суме 115,8 трлн рублёў, або амаль 13% ВУП. Выдаткі пры гэтым розныя: у суме 114,2 трлн, і асноўная іх частка (76%) накіравана на пенсійнае забеспячэнне, астатняя — на выплаты розных відаў дапамог.

— За аснову пакладзены прыпыск, што памер усіх відаў пенсій не павінен быць ніжэй за 40% ад сярэдняга заробку па Беларусі, — палітмачыля міністр.

У наступным годзе фонд сацыяльнай абароны пачне фінансаваць новы від сямейных дапамог сем'ям, якія выхоўваюць двух і больш дзяцей, у перыяд, калі адзін з бацькоў дагледзе дзіця да 3 гадоў. Для гэтага прадугледжаны выдаткі ў памеры 1,6 трлн рублёў. Усяго на сямейныя дапамогі прадугледжана 14,3 трлн рублёў.

Намеснік старшыні Палаты прадстаўнікоў Віктар ГУМІНСКІ спытаў міністра, ці закладзены ў бюджэт фонду сацыяльнай абароны на будучы год выдаткі, звязаныя з ростам прыездных з Украіны.

— У нас зараз каля 30 тысяч тых, каго можна назваць бежанцамі, — кажаў віцэ-спікер. — Ці маюць яны права на атрыманне пенсій, сацыяльных дапамог?

Марыяна Шчоткіна адказала, што пры налічэнні пенсій Беларусі дзейнічае ў адпаведнасці з двухбаковым пагадненнем з Украінай. Такіх пенсій усяго каля 200. Аператыўнае ж дапамога і падтрымка бежанцаў аказваецца на ўзроўні мясцовай улады.

Прадстаўляючы дэпутатам праект закона аб рэспубліканскім бюджэце на 2015 год, міністр фінансаў Уладзімір АМАРЫН звярнуў увагу на тое, што ў адпаведнасці з пагадненнем з Расіяй прадугледжана паступленне вывазных мытных пошлін на нафтапрадукты ў суме \$1 млрд 890 млн.

Без уліку вывазных мытных пошлін на нафту і нафтапрадукты, а таксама мэтавых даходных крыніц рэсурсы бюджэту складаюць Br214,5 трлн і павялічаюцца да 2014 года на 7,5%. Даходы кансалідаванага бюджэту вызначаны ў суме Br252,9 трлн.

Што тычыцца бюджэтных расходаў, то палова з іх мае сацыяльную накіраванасць. Важнейшыя з іх — на адукацыю і ахову здароўя — у структуры бюджэту прырастаюць. Доля расходаў на адукацыю павялічваецца з 17,3% да 18,1%, на ахову здароўя — з 14,2% да 14,8%. «Прадугледжаны ў бюджэце сродкі на ахову здароўя ў суме Br35,2 трлн забяспечаць функцыянаванне дзяржаўнай сістэмы аховы здароўя, стабільную дзейнасць лячэбна-прафілактычнай устаноў, прадстаўленне бясплатных медыцынскіх паслуг насельніцтву. Бюджэтнае фінансаванне адукацыі ў суме Br43 трлн даць магчымасць забяспечыць дзейнасць каля 8 тыс. устаноў адукацыі, рэалізацыю дзяржаўных праграм, змест матэрыяльна-тэхнічнай базы, неабходнай для арганізацыі адукацыйнага працэсу», — растлумачыў Уладзімір Амарын.

Праект рэспубліканскага бюджэту прызначаны вырашыць шэраг прыярытэтных задач: зніжэнне знешняга дзяржаўнага дэфіцыту шляхам выканання абавязальстваў у асноўным за кошт даходаў бюджэту, захаванне дасягнутага ўзроўню бюджэтнага фінансавання аховы здароўя і адукацыі, падтрымка мадэрнізацыі эканомікі і экспарту, падрыхтоўка міністра.

Вольга МЯДЗВЕДЗЕВА

■ Прафтэхшкола: размова па сутнасці

КАДРЫ ВЫРАШАЮЦЬ УСЁ

Змест рабочых прафесій патрабуе пераасэнсавання

Да 2020 года краіны Еўропы збіраюцца падрыхтаваць 75 мільёнаў высокакваліфікаваных спецыялістаў для інавацыйных тэхналогій. Расія — 25 мільёнаў, а Індыя, напрыклад, замахнулася да 2025 года вывучыць і вывесці на рынак працы 350 мільёнаў высокакваліфікаваных рабочых. «Стаўленне да прафесійнай адукацыі змяняецца ва ўсім свеце глабальна. Інвестыцыямі, якія прыносяць найбольшыя дывідэнды, у развіццё краінах Еўропы лічацца ўкладанні менавіта ў сістэму прафесійнай адукацыі. Да 40% унутранага валавога прадукту гэтых краін складаецца за кошт развіцця прафесійнай школы», — паведамляе падчас «круглага стала» старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу па адукацыі, навуцы, культуры і сацыяльным развіццям Мікалай КАЗАРАБЕЦ. Пасяджэнне пастаяннай камісіі адбылося на базе прафесійна-тэхнічнага каледжа Рэспубліканскага інстытута прафесійнай адукацыі (РІПА), а галоўнай тэмай «круглага стала» стаў стан нацыянальнай сістэмы прафесійнай адукацыі. Да ўдзелу ў дыскусіі былі запрошаны таксама прадстаўнікі міністэрстваў адукацыі, аховы здароўя, працы і сацыяльнай абароны.

«РАЗУМНЫЯ» РАБОТНІКІ — ДЛЯ ІНАВАЦЫЙНАЙ ВЫТВОРЧАСЦІ

— Адна з нямногіх еўрапейскіх краін, што параўнальна лёгка перажывае эканамічны крызіс, — Германія, якая забяспечыла высокакваліфікаванымі спецыялістамі на ўсіх узроўнях. Тое ж можна сказаць і пра Фінляндыю, — падзяліўся сваім бачаннем сітуацыі рэктар Рэспубліканскага інстытута прафесійнай адукацыі Аркадзь ШКЛЯР. — Калі кадры канкуруюць за пазіцыі, і тэмамі канкурэнтаздольнасці, і тэмамі эканамічнага тэндэнцыя да развіцця. 70 працэнтаў прадукцыі, што вырабляецца ў Беларусі, арыентавана на экспарт. Але для таго, каб выпускаць канкурэнтаздольную на знешніх рынках прадукцыю, патрабуюцца не толькі сучасныя тэхналогіі, але і спецыялісты самай высокай кваліфікацыі, якія змогуць працаваць на сучасным абсталяванні. Ёсць прафесіі, дзе рабочаму хапае прафесійна-тэхнічнай адукацыі, але ёсць пра-

фесіі, і іх становіцца ўсё больш, дзе ад рабочага персаналу патрабуюцца нааўнасць сярэдняй спецыяльнай і нават вышэйшай адукацыі. Заказчыкі кадрую на-стойваюць на тым, што ў сувязі з шырокамаштабнай мадэрнізацыяй у прамысловасці ім сёння патрабуюцца спецыялісты, якія валодаюць адначасова некалькімі кампетэнцыямі, гэта значыць, спецыялісты, якія могуць не толькі выконваць поўныя аперацыі на абсталяванні, але і абслугоўваць яго. Патрабуюцца кадры для інавацыйных тэхналогій.

«У жаданні развіцця і павышэнні адукацыйнага ўзровеньня нічога дрэннага, але калі аб'екты ідуць у ВНУ з 3—5 баламі ў сертыфікатах, то гэта выклікае пытанні».

Агульная кан'юнктура рынку ў нашай краіне характарызуецца ўстойлівым перавышэннем попыту на рабочую сілу над

прапановай. Прадпрыемствы і арганізацыі адчуваюць патрэбу перш за ўсё ў рабочых прафесіях, якія складаюць каля 80% ад агульнай колькасці вакансій, зайнятых у органы працы, занятасці і сацыяльнай абароны. — У 1985 годзе сістэма айчынай прафесійна-тэхнічнай адукацыі рыхтавала 158 тысяч навучэнцаў, хоць насамрэч яе магутнасць яшчэ большыя і розныя на 160 тысяч чалавек. Беларусь цалкам захавала створаную сістэму прафесійнай адукацыі, хоць дэмаграфічная сітуацыя ў краіне істотна змянілася. Як змянілася і стаўленне моладзі да рабочых прафесій, — падкрэсліў Аркадзь Шкляр. — І сёння ў нас у прафтэхустановах навучэнцаў 74,6 тысячы маладых людзей. Фактычна мы назіраем перакручэнню піраміды, калі асноўная частка выпускнікоў робіць выбар на кар'ерыны шлях вышэйшай школы, хоць павінна быць усё наадварот. У жаданні развіцця і павышэнні адукацыйнага ўзровеньня няма нічога дрэннага, але калі аб'екты ідуць у ВНУ з 3—5 баламі ў сертыфікатах, то гэта выклікае пытанні.

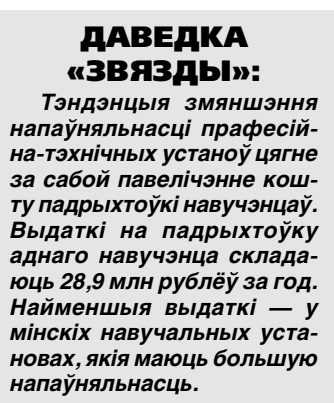
У эканоміцы нашай краіны колькасць працоўных месцаў для людзей з вышэйшай адукацыяй складае толькі 27,4% ад агульнай колькасці. А колькі людзей з дыпломамі аб вышэйшай адукацыі мы адпраўляем на рынак штогод?

ХТО Ў ЧАРЗЕ НА ПАВЫШЭННЕ КВАЛІФІКАЦЫЙ?

Колькасць рабочых, занятых у эканоміцы краіны, перавышае зараз 2,2 мільёна, аднак каля 1 мільёна рабочых маюць толькі агульную сярэднюю адукацыю.

— Выказаваючы незадаволенасць якасцю рабачай сілы, кіраўнікі арганізацый часта не разглядаюць павышэнне кваліфікацыі і перападрыхтоўку сваіх кадраў як абавязковую ўмову і ключавы рэсурс для развіцця сваёй вытворчасці, — заўважае Аркадзь Шкляр. — Нас хваляе, што прадпрыемствы перасталі ўкладваць сродкі ў перападрыхтоўку дарослага насельніцтва. Але мы ніколі не можам забяспечыць інавацыйную эканоміку патрэбнымі спецыялістамі, калі не будзем займацца перападрыхтоўкай кадраў.

Між іншым, па звестках НДІ эканомікі Міністэрства эканомікі, маюць патрэбу ў павышэнні кваліфікацыі і перападрыхтоўцы каля 2 млн рабочых і служачых. Але, на жаль, рынак працы яшчэ не стаў прамым заказчыкам прафесіянальных адукацыйных паслуг. Заказы на падрыхтоўку

ДАВЕДКА «ЗВЯЗДЫ»: Тэндэнцыя змянення напauляльнасці прафесійна-тэхнічнай устаноў цягне за сабой павелічэнне кошту падрыхтоўкі навучэнцаў. Выдаткі на падрыхтоўку аднаго навучэнца складаюць 28,9 млн рублёў за год. Найменшыя выдаткі — у мінскіх навуальных установах, якія маюць большую напauляльнасць.

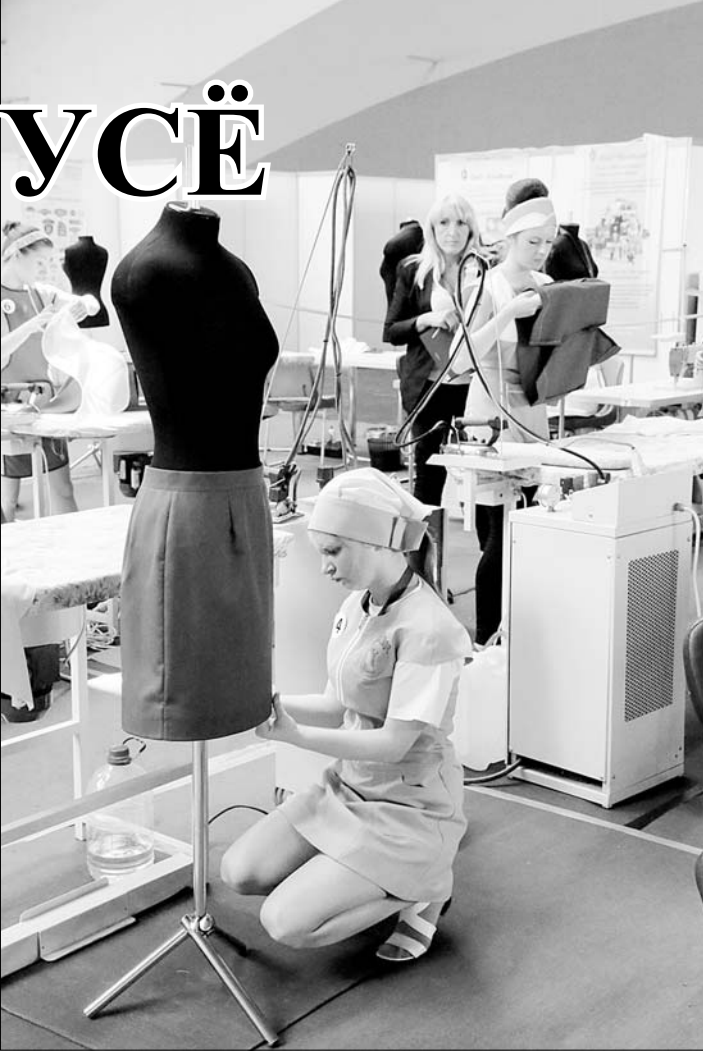
кадраў не адлюстроўваюць патрэбы ў новых кваліфікацыях. У прагназаванні патрэб практычна не ўдзельнічаюць арганізацыі малага і сярэдняга бізнесу. Многія працадаўцы не спяшаюцца падаваць заяўкі на падрыхтоўку кадрую ў навукальныя ўстановы, паколькі не хочуць браць на сябе абавязкі па працаўладкаванні маладых рабочых. Гэтым тлумачыцца і той факт, што заказчыкі зусім не зацікаўлены ў мэтавай падрыхтоўцы кадрую, якая прадугледжвае павелічэнне тэрміну абавязковай працы маладых спецыялістаў. Тэарэтычна яна павінна была зацікавіць прадпрыемствы, а атрымавацца ўсё наадварот. Мэтавы набор па заяўках най-маленькай у прафтэхустановах складае ўсяго 6% ад агульнага набору, а на ўзроўні сярэдняй спецыяльнай адукацыі — 15%.

Па звестках НДІ эканомікі Міністэрства эканомікі, маюць патрэбу ў павышэнні кваліфікацыі і перападрыхтоўцы каля 2 млн рабочых і служачых.

Вельмі складана ідуць справы з замацаваннем маладых спецыялістаў на рабочых месцах, але гэтая праблема — комплексная... З аднаго боку, даводзіцца канстатаваць нізкі ўзровень арыентацыі выпускнікоў на будучую прафесійную дзейнасць. А з другога боку, замацаванню моладзі не спрыяе нізкая канкурэнтаздольнасць самых рабочых месцаў, узровень заробатнай платы і адсутнасць сацыяльнага пакета.

НА ЧЫМ НЕЛЬГА ЭКАНОМІЦЬ?

Сенатары пацкаваліся ў першага намесніка міністра адукацыі Вадзіма БОГУША, як будзе адбывацца аптымізацыя сеткі устаноў прафесійнай адукацыі. — Мадэрнізацыя чакае тую навукальную ўстанову, якія ма-

шчыка? Эканомію не заўсёды сябе апраўдае... Кошт падрыхтоўкі кадрую ў сістэме прафесійна-тэхнічнай адукацыі ва ўсіх краінах дастаткова высокі, таму ў многіх дзяржавах ствараюць умовы (прадастаўляюць прэфэрэнцыі) для прыцягнення да фінансавання адукацыйнага працэсу найменшых усіх формаў уласнасці. Прымяняецца так званая дуальная сістэма. Дзяржава аплачвае развіццё ўстаноў адукацыі, падрыхтоўку на агульнаадукацыйных, агульнапрафесійных і спецыяльных дысцыплінах, а найменшкіх бярэ на сябе вытворчае навучанне і практыку навучэнцаў. Гэта вельмі актуальна, улічваючы праблемы кадра-арыентаваны характар навучанья... Аркадзь Шкляр упэўнены, што створаная сістэма прафтэхдукацыі будзе працаваць яшчэ гадоў 10—15 і спраўляцца з пастаўленымі задачамі. Таму ніякіх рэвалюцыйных змен ёй не патрэбна. «Але мы павінны ўжо сёння думаць пра стварэнне нарматыўна-прававой базы для мадэрнізацыі прафтэхшколы. Спецыялісты расійскага «Скол-кава» распрацавалі ўжо 100 новых кваліфікацый для інавацыйных тэхналогій. І нам трэба ад усёдуэй адставае. Нельга стварыць савет па пытаннях удасканалення нацыянальнай сістэмы кваліфікацыі. Мы павінны пераходзіць да сістэмы сертыфікацыі кваліфікацыі, каб любіць чалавек мог прыйсці і атрымаць у прафтэхшколе толькі патрэбную яму кваліфікацыю», — кажа Аркадзь Шкляр.

Надзея НІКАЛАЕВА

■ Ёсць кантакт

СУЧАСНАЯ ПОШТА — У НОВЫМ МІКРАРАЁНЕ

Навагодні падарунак Гомелю зрабілі казачныя героі, натхнёныя кіраўніцтвам Гомельскага філіяла РУП «Белпошта». Дзед Мароз са Снягуркай сталі «першаадкрывальнікамі» новага аддзялення сувязі ў 19-м мікрараёне горада. Будуйніцтва яго было распачата сёлета ў Чэрвені і завершана ў рэкордна кароткі тэрмін.

Аддзяленне №53 будзе абслугоўваць каля 25 тысяч чалавек. Таму яго адкрыццё не толькі значна зменшыць нагрузку ў раёне новабудулёўля, але і станова чалавечым дабрабытам у якасці абслугоўвання. Адною з першых наведвальніц стала Іна Кадзі. Жанчына жыве побач, каля Лядовага пала-

ца, і вельмі ўзрадавалася, што атрымае паштовыя паслугі ёй стала вельмі зручна. — Канешне, гэтае аддзяленне проста неабходна, бо тое, дзе мы абслугоўваліся раней, было перапоўнена. Першае уражэнне — тут вельмі прыгожа! Мне спадабаўся сервіс, дзяўчаты-аператары ветлівыя, усё зроблена па-новому, з улікам сучасных запытаў кліентаў. Спраўды, унутры паштаннага ўсталяваны інфакіёс, з дапамогай якога можна аглядаць розныя плашчкі без камісіі. Тут арганізаваны тры рабочыя месцы для ўсіх відаў паштовых паслуг і пункт выдачы пасылак на два рабочыя месцы — з асобным уваходам. Для паштальонаў прадугледжаны функцыянальныя службовыя пакоі і ўтульнае — для адпачынку. Пошта абсталявана ўсімі неабходнымі тэхнічнымі і праграмнымі сродкамі. У прыватнасці, спецыяльнае праграмае забяспячае для ўліку і фіксавання месца размяшчэння паштовых адпраўленняў на стэлажах дэталізацыю ажыццяўляць працэс выдачы пасылак адрасату за мінімальны час.

Для Віктарыі Данчанка новае аддзяленне — першае працоўнае месца. Дзяўчына закончыла ліцей, прайшла практыку і працаўладкавалася свалою аператарам сувязі. Гаворыць, што вельмі хваляецца і асэнсоўвае ўсю адказнасць.

— Канешне, пабудавана новае аддзяленне — вельмі затратная справа, — адзначае дырэктар Гомельскага філіяла РУП «Белпошта» Галіна ЦЯРЭШЧАНКА. — Прынамсі, ў гэта (аддзяленне) мы ўклалі Br4,8 млрд рублёў. Па нашых разліках, вялікія сродкі акупяцца прыблізна за 5 гадоў. Безумоўна, вельмі важна тое, што мы атрымліваем дадатковую выручку. Але галоўнае — мы ствараем якасна новы ўзровень абслугоўвання для нашых кліентаў. Горад пашыраецца, і людзі пераязджаюць у іншыя раёны. Мы павінны аператыўна разгавяць на гэтыя працэсы і адпаведным чынам выстраіваць сваю сетку абслугоўвання. Інфраструктура новых мікрараёнаў Гомеля хутка развіваецца. Год таму непядалёк быў збудзены ў эксплуатацыю новы будынак дзіцячых і адзінаццаці і сучасны спартыўны комплекс. Пошта ўважліва сочыць за тэндэнцыямі развіцця Гомеля і таксама не збіраецца спыняцца. Ужо налета ў Клёнкаўскім мікрараёне плануецца адкрыць аналагічнае аддзяленне сувязі.

Ірына АСТАШКЕВІЧ. Фота аўтара

Першыя наведвальнікі. Паштальоны новага аддзялення №53 Ірына РАФІКАВА і Тацяна ІВАНЦКАЯ.

■ Меркаванне

МЕМАРАНДУМ БЕЗ АБАВЯЗКАЎ

Пасля краху СССР чатыры з былых пятнаццаці савецкіх рэспублік — Расія, Беларусь, Казахстан і Украіна — аказаліся ўладальнікамі магучых арсеналаў ядзернай зброі. І гэта стала прадметам найбольшай занепакоенасці для заходніх краін, якія ведалі, што балістычныя ракеты з ядзернымі боегалоўкамі нацэлены на іх тэрыторыю.

Іх трывогу можна зразумець: ужо ў апошнія гады існавання Савецкага Саюза разгарнуліся маштабныя ваенныя дзеянні адразу ў некалькіх савецкіх рэспубліках. Не выключваючы падобнага і ў будучыню, заходнія краіны сталі рэзка настойваць на тым, каб Беларусь, Казахстан і Украіна вывелі свае арсеналы на тэрыторыю Расійскай Федэрацыі, з тым, каб ядзерная зброя, як і раней, кантралявалася адной дзяржавай з цэнтрам у Маскве.

З гэтай мэтай яны сталі аказваць магучае ўздзеянне на кіраўніцтва і насельніцтва Беларусі, Казахстана і Украіны, пераконваючы, што новыя дзяржавы не ў стане будучы несці рэспонс па падтрыманні ў патрэбным стане арсеналаў ядзернай зброі, і крывадушна заклікаючы змагацца з пагрозай распаўсюджвання ядзернай зброі. Крывадушна, таму што самі зусім не збіраліся ад яго адмаўляцца. Маладыя дзяржавы, шчыра жадаючы ўстрымацца ад сур'ёзнай канфрантацыі з Захадам, у дачыненні да якога тады было шмат ілюзій, пайшлі заходнім перакананням насустрач і пагадзіліся з вывадам ядзернай зброі з іх тэрыторыі.

5 снежня 1994 года ЗША, Расія і Вялікабрытанія падпісалі з Беларусі, Казахстанам і Украінай Будапешцкі мемарандум, у адпаведнасці з якім заўявілі пра гарантыі ў дачыненні да трох вышэйназваных краін у якасці падзякі за тое, што яны далучыліся да Дагавора аб нераспаўсюджванні ядзернай зброі ў якасці дзяржаў, якія не валодаюць ядзернай зброяй.

Трэба адзначыць, што ў сувязі з вывадам ядзернай зброі з тэрыторыі

Першым трыговым званком для Беларусі, Казахстана і Украіны аб тым, што ўказаны дакумент нішто, акрамя іх саміх, не разглядае ўсур'ёз, сталі эканамічныя санкцыі, уведзеныя неўзабаве пасля падпісання, супраць Рэспублікі Беларусь.

гэтых дзяржаў, урады Беларусі, Казахстана і Украіны ўсур'ёз разглядалі Будапешцкі мемарандум як альтэрнатыўную ўладанню ядзернай зброй гарантыю бяспекі іх суверэнітэту ў розных яго вымярэннях. Пра гэта гаварылася ў тэксце падпісанага дакумента. У ім паведамлялася пра намер найбуйнейшых ядзерных дзяржаў павяжаць «незалежнасць, суверэнітэт і сучасныя граніцы» дзяржаў-падпісантаў, заўважылася пра абавязак «ўстрымлівацца ад пагрозы сілай або яе прымянення» і «ўстрымлівацца ад эканамічнага прымусу».

Першым трыговым званком для Беларусі, Казахстана і Украіны аб тым, што ўказаны дакумент нішто, акрамя іх саміх, не разглядае ўсур'ёз, сталі эканамічныя санкцыі, уведзеныя неўзабаве пасля падпісання, супраць Рэспублікі Беларусь. У тэксце дагавора адкрыта гаварылася пра тое, што ЗША і Вялікабрытанія абавязваюцца «ўстрымлівацца ад эканамічнага прымусу, накіраванага на тое, каб падпарадкаваць сваім уласным інтарэсам ажыццяўленне Рэспублікай Беларусь праваў, уласцівых яе суверэнітэту, і такім чынам забяспечыць сабе перавагі любога роду». Нягледзячы на гэта, абедзве названыя дзяржавы ўвёлі эканамічныя санкцыі супраць нашай краіны. У адказ на абурэнне беларускага Міністэрства замежных спраў з заходніх пасольстваў нас прайнфармавалі, што заключаны 5 снежня 1994 года дакумент не мае «прамой юрыдычнай сілы». Трэба сказаць, што абурэнне з боку Беларусі дачыненні да гэтага дакумента і пуншчымі парушэннямі Будапешцкага

Так, 6 снежня 2014 года канцлер Германіі Ангела Меркель заявіла, што Расія парушыла гарантыі па тэрытарыяльнай цэласнасці і суверэнітэту Украіны, якія яна замацавала ў Будапешцкім мемарандуме 1994 года. Але ці стаў Будапешцкі мемарандум колькі-небудзь значным дакументам ад гатунасці Захаду ўпершыню сур'ёзна пацкавацца яго зместам? Вядома ж, не.

Сяргей КІЗІМА, доктар палітычных навук